

QUICKSCAN FLORA & FAUNA

OOSTERMAATWEG 12- VRIEZENVEEN

Colofon

Quicksan flora & fauna

Projectnummer: EP.12.1076

Versie: 1

Datum: 9 oktober 2017

Opdrachtnemer

Exlan
Waalkade 33
5347 KR Oss

Postbus 300
5340 AH Oss

Locatie

Oostermaatweg 12 te Vriezenveen

Opdrachtgever

Mts. Ter Keurs
Oosterhofweg 125 7461 BT Rijsen

Contactpersoon

T. van de Beek

Uitvoerders

Ing. A. van Zeeland
R. van Erp

Collegiale check

Ing. A. van Zeeland

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN AGRIFIRM EXLAN.

Inhoudsopgave

Quickscan flora & fauna

INLEIDING	4
HOOFDSTUK 1	6
TOETSINGSKADER	6
HOOFDSTUK 2	8
ONDERZOEKSRESULTATEN	8
HOOFDSTUK 3	12
CONCLUSIE	12
LITERATUUR	13
WAARNEMINGEN VOLGENS WAARNEMING.NL	14
SITUATIESCHETS PLANGEBIED	16

Inleiding

Quickscan flora & fauna

Aanleiding

Op de locatie Oostermaatweg 12 bestaat het voornemen om nieuwe varkensstal te realiseren. Hiervoor dient een oude varkensstal en een veldschuur gesloopt te worden. Daarnaast moet een deel van de houtwal verwijderd worden. In dit kader wordt door het bevoegde gezag een flora- en faunatoets noodzakelijk geacht. Bij de uitvoering van de voorgenomen wijzigingen moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van de, op grond van de Wet natuurbescherming, beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, moet vrijstelling of ontheffing worden verkregen.

De voorliggende quickscan bevat een inventarisatie van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in en om het plangebied. Tevens worden de te verwachten effecten van de ingreep in het plangebied beoordeeld. De resultaten kunnen dienst doen bij de onderbouwing van de ontheffingsaanvraag.

- Afbeelding 1: Plangebied met het te slopen bedrijfsgebouwen (groen omkaderd) en verwijderen houtwal (rood omkaderd)

Plangebied en voorgenomen ingreep

Het plangebied ligt in het buitengebied van Vriezenveen en wordt omringd door enkele agrarische bedrijven. Binnen het plangebied staat een voormalig woning, twee stallen en een veldschuur. Het plangebied bestaat, naast de gebouwen, deels uit verharding en deels is uit graszode. Rondom het plangebied is een houtwal aangeplant. Op de plaats van de groen omkaderde stallen wordt een nieuwe varkensstal gerealiseerd. Aan de voor- en achterzijde

van de nieuwe stal en tussen beide stallen wordt een verharding aangebracht. Aan de andere zijkant wordt gras gezaaid. In bijlage 2 is een situatieschets van het voornemen binnen het plangebied opgenomen.

Probleemstelling

Om een indicatie te krijgen van de effecten die de sloop- en bouwwerkzaamheden hebben op de natuurwaarden binnen het plangebied, dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten?
3. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
4. Voor welke beschermde soorten moet eventueel een ontheffing aangevraagd worden?

1

Toetsingskader

De bescherming van natuur is in Nederland vastgelegd in nationale wetgeving. De nationale wetgeving is een Nederlandse implementatie van de belangrijkste Europese wetgevingselementen. Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen door de Wet natuurbescherming. De uitvoering van deze nieuwe wet is grotendeels in handen van de provincies gekomen. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid is alleen nog verantwoordelijk voor de ontheffingsaanvragen en de gedragscodes.

1.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. Doel van deze wet is de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Wet natuurbescherming kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij – principe'. Voor verschillende categorieën soorten en activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A van de wet natuurbescherming, opzettelijk te doden of te vangen;
- de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A van de wet natuurbescherming opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B van de wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. (art. 3.10 Wet natuurbescherming).

Als gevolg van ruimtelijke ingrepen is het mogelijk dat beschermde soorten beschadigd, verstoord of vernietigd worden. Als op basis van onderzoeksgegevens blijkt dat beschermde soorten voorkomen, kan dit consequenties hebben voor de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

Bij veel, hiermee samenhangende, werkzaamheden, is het niet langer nodig een ontheffing aan te vragen om beschermde dieren te verstoren of bijvoorbeeld beschermde planten te maaien. In plaats hiervan geldt een vrijstelling. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstelling is het wel nodig om te werken volgens een gedragscode. Alleen als het gaat om veel voorkomende soorten is het niet nodig om volgens een dergelijke gedragscode te werken.

De beschermde gebieden die onder de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn (Natura 2000) zijn aangewezen vallen per 1 januari onder de Wet natuurbescherming. Middels deze wet zijn verschillende gebieden in Nederland beschermd vanwege de voorkomende natuur. Het doel van de Wet natuurbescherming is het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland. Indien een plan negatieve gevolgen heeft (kan hebben) is een vergunning noodzakelijk. Ook hierbij geldt het 'nee, tenzij – principe'. Per gebied wordt een beheerplan opgesteld waarin wordt opgenomen welke handelingen zonder vergunning kunnen worden uitgevoerd.

De locatie is niet gelegen binnen de contouren van een Natura 2000-gebied of een Wet Natuurbeschermingsgebied.

1.2 Onderzoeksmethode

Om een goede indicatie van de natuurwaarden binnen het plangebied te krijgen, wordt het onderzoek in verschillende stappen uitgevoerd. Op basis van literatuuronderzoek is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het gebied voorkomen.

Na het literatuuronderzoek is een verkennend terreinbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is, op basis van de gegevens van het literatuuronderzoek, beoordeeld voor welke soorten het gebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Vervolgens zijn de mogelijke effecten op de verwachte beschermde soorten beschreven.

Op basis van de doorlopen procedures zijn conclusies getrokken met betrekking tot de eventuele negatieve effecten en/of obstakels inzake de Wet natuurbescherming.

Op vrijdag 6 oktober is de locatie tussen 08:00 en 09:00 uur ter plaatse geïnventariseerd, om te onderzoeken of het plangebied een zodanig belangrijke status heeft dat een aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is. Op het moment van inventarisatie was de temperatuur ca. 10°C en was het regenachtig.

In het plangebied is de omgeving onderzocht op de aanwezige flora en fauna. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de, in de regio voorkomende, beschermde soorten.

2

Onderzoeksresultaten

2.1 Literatuuronderzoek

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van de gegevens zoals die beschikbaar zijn bij instanties zoals bijvoorbeeld de provincie en Waarneming.nl. Daarnaast is gebruik gemaakt van eigen kennis en data.

Vleermuizen

Er zijn in Nederland verschillende soorten vleermuizen bekend waarbij iedere soort zijn eigen specifieke voedsel, zomer en winterverblijfplaats heeft. Veel vleermuissoorten overwinteren vaak in grote aantallen in grotten, bunkers, forten, kelders en zolders. Sommige vleermuissoorten overwinteren specifiek in boomholten. Voor het zomerverblijf dient, net als het winterverblijf, deze gebufferd te zijn zodat de temperatuur zo constant mogelijk blijft. Dode bomen en langdurig leegstaande (tochtige) gebouwen zijn hierdoor minder geschikt.

Plant- en diersoorten

In de omgeving van het plangebied (kilometerhok 242 491) zijn vanaf 10-10-2016 volgens Waarneming.nl diverse vogelsoorten, twee libellensoorten en twee plantensoorten gemeld. Een overzicht hiervan is weergegeven in bijlage 1.

2.2 Veldonderzoek

Op verschillende punten in het plangebied zijn waarnemingen verricht. Tijdens het veldbezoek is het gebied beoordeeld op de habitatgeschiktheid voor beschermde soorten.

De ecologische factoren in de omgeving zijn met behulp van een digitale fotocamera vastgelegd. Om de flora en fauna te kunnen determineren, is gebruik gemaakt van eigen kennis en literatuur.

• Afbeelding 2: Foto's plangebied

Flora algemeen

Het plangebied is deels geheel verhard en deels onverhard en wordt omringd door een houtwal. De houtwal bestaat voornamelijk uit Zomereiken van circa 50 jaar oud met als onderbegroeiing Meidoorn, Veldesdoorn, Vlier, Lijsterbes en Berk. Verder zijn in het plangebied verschillende grassoorten en algemene kruiden aanwezig. Binnen het plangebied zijn geen bijzondere (gevoelige) plantensoorten gevonden.

Fauna algemeen

Tijdens de inventarisatie is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen en uilen in of in de nabijheid van het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het terreinbezoek is nauwkeurig gekeken naar de aanwezigheid van zoogdieren. Er zijn sporen van muizen en mollen aangetroffen. Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen. Hierbij is gelet op de geschiktheid van de aanwezige bebouwing als verblijfplaats voor deze dieren: aanwezigheid van spouwgaten en andere openingen in muren en daken, vetstrepen, uitwerpselen en prooiresten bij gevelopeningen. Daarnaast speelt het type gebouw en gebruikte bouwmaterialen een belangrijke rol.

Leegstaande (bedrijfs)gebouwen dienen specifieke eigenschappen te hebben om als een geschikte verblijfplaats te dienen voor vleermuizen. Hierbij is het belangrijk dat de temperatuur in de holte stabiel blijft. Vaak zijn oude gebouwen die voorzien zijn van een spouwmuur, van waaruit veel warmte lekt, het meest geschikt. Gebouwen die echter al langer leeg staan, zijn door de onstabiele temperaturen en tochtige omstandigheden totaal ongeschikt als (winter)verblijfplaats voor vleermuizen.

De omgeving is beoordeeld op het aanbod van geschikt foerageergebied en potentieel belangrijke vliegroutes. Hieronder vallen onder andere bomenrijen en (natte) weilanden of bosgebieden. Voor de realisatie van de nieuwe varkensstal zal de houtwal verwijderd moeten worden. Deze houtwal kan een belangrijk foeragegebied zijn. Na de realisatie van de varkensstal zullen er nieuwe bomen met onderbegroeiing aangeplant worden.

Tijdens het veldonderzoek zijn alle scheuren en kieren (o.a. in de muren en onder het dakbeschoot) gecontroleerd, waarbij geen sporen van vleermuizen zijn waargenomen. De veldschuur is aan één zijde open en is niet geïsoleerd. Hierdoor is er geen stabiele temperatuur gedurende het hele jaar en is er grote kans op tocht. Bij de varkensstal zijn alle openingen zoals de golven van de golfplaten onder het dakbeschoot dicht gemaakt om ongedierte buiten de stal te houden. Hierdoor zijn er geen verblijfplaatsen in de varkensstal.

Vogels

Vogels met een vaste verblijfplaats, zoals de steenuil en de kerkuil, zijn jaarrond beschermd. De bebouwing is nauwkeurig beoordeeld op hun geschiktheid voor en de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vogels.

Binnen het bedrijfsgebouw zijn geen sporen of nesten van beschermde vogelsoorten waargenomen. De volgende soorten zijn ter plaatse of vliegend over het plangebied waargenomen: Roodborst, Groene Specht, Houtduiven en Huismussen (broeden in het woonhuis). In de veldschuur hebben in het verleden vogels (holenduif) gerust/geslapen. Er zijn geen sporen van uilen waargenomen.

Overige

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde en/of algemene dieren uit de soortgroepen *reptielen & amfibieën*, *dagvlinders*, *libellen* en *vissen* waargenomen.

2.3 Effecten van de ingreep

De effecten op beschermde soorten zijn onderzocht op basis van het voornemen binnen het plangebied. Het voornemen zal bij de uitvoering weinig effect hebben op verschillende voorkomende of te verwachten soorten.

Zoogdieren

Verstoring van zoogdieren kan plaatsvinden met de aanvang van de werkzaamheden. Vaste verblijfplaatsen van algemene soorten kunnen worden vernield. Beschermde zoogdiersoorten zijn ter plaatse niet aangetroffen.

Vleermuizen

De gebouwen zijn tijdens het veldbezoek nauwkeurig beoordeeld op de geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Het aanwezige gebouw is niet geschikt als winterverblijfplaats voor vleermuizen. De binnentemperatuur is onstabiel en niet vorstvrij. De geschiktheid van het plangebied als zomerverblijfplaats voor vleermuizen is niet aannemelijk, maar kan nooit met zekerheid uitgesloten worden. Om de kans te verkleinen dat een eventueel bezet zomerverblijf verloren gaat, wordt geadviseerd om het pand in de winterperiode (nov-feb) te slopen.

Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden in en in de omgeving van broedplaatsen tijdens de broedtijd (15 maart – 15 juli) zullen sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Versturende werkzaamheden in deze periode zijn dan ook niet toegestaan. Indien broedvogels binnen het broedseizoen worden verstoord, wordt wettelijk gezien geen ontheffing verleend. Buiten het broedseizoen kan wel ontheffing worden verleend. Versturende werkzaamheden dienen hierdoor buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Tijdens het onderzoek zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Planten

Het plangebied bevat geen beschermde plantensoorten. De voorgenomen ingreep heeft dan ook geen negatief effect op de instandhouding van beschermde plantensoorten.

Overige beschermde soorten

Omdat er geen beschermde soorten zijn aangetroffen, is het niet nodig deze soorten in een eventuele ontheffingsaanvraag op te nemen.

3

Conclusie en aanbevelingen

Het natuuronderzoek is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek aan het plangebied. Het beeld dat uit het onderzoek naar voren is gekomen vormt voldoende basis om gefundeerd uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden voor beschermde soorten en gebieden.

3.1 Conclusie

Voor de bepaling van de effecten en voor de beantwoording van de vraag of men in strijd komt met de Wet natuurbescherming, wordt de relatie gelegd tussen het initiatief met deze wet door waar mogelijk antwoord te geven op de volgende vragen:

1. *Heeft de voorgenomen activiteit directe gevolgen op de voortplantingslocatie of standplaats?*
2. *Heeft de voorgenomen activiteit indirecte gevolgen op de voortplantingslocatie of standplaats? En welk deel van het leefgebied wordt aangetast?*
3. *Heeft de ingreep een invloed op individueel, lokaal, regionaal of Nederlands niveau?*
4. *Blijven er voldoende alternatieve leefgebieden in het plangebied of in de omgeving over waar de soort naar toe kan uitwijken?*

Het voornemen zal naar verwachting geen effect hebben op beschermde soorten. Binnen het plangebied komen geen beschermde dier- en plantensoorten voor.

Uit de effectenbeschrijving blijkt dat er geen directe of indirecte gevolgen zijn van de voorgenomen activiteiten op de voortplanting en instandhouding van beschermde dier- en plantsoorten. Lokaal zullen niet specifiek beschermde diersoorten (muizen, vogels) uit het plangebied trekken op zoek naar een vervangende biotoop. Voor eventuele aanwezige soorten is in de omgeving voldoende vervangende biotoop aanwezig.

Voor aanvang van de werkzaamheden binnen het plangebied, dient derhalve geen ontheffing voor strikt beschermde soorten aangevraagd te worden. De werkzaamheden kunnen leiden tot een beschadiging of vernietiging van mogelijke verblijfplaatsen en/of verstoring van eventueel aanwezige soorten. De werkzaamheden brengen het voortbestaan van deze en algemene soorten echter niet in gevaar. Een ontheffing of eventuele compensatie is hier niet van toepassing.

Uit dit onderzoek blijkt dat de werkzaamheden binnen het plangebied geen significant negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het plangebied. Omdat er verwacht wordt dat geen strikt beschermde flora en fauna in het plangebied verblijven, zal de ingreep geen negatief effect hebben op deze soorten en hun omgeving. Voor het merendeel van de aanwezige of te verwachten beschermde soorten zijn de effecten gering.

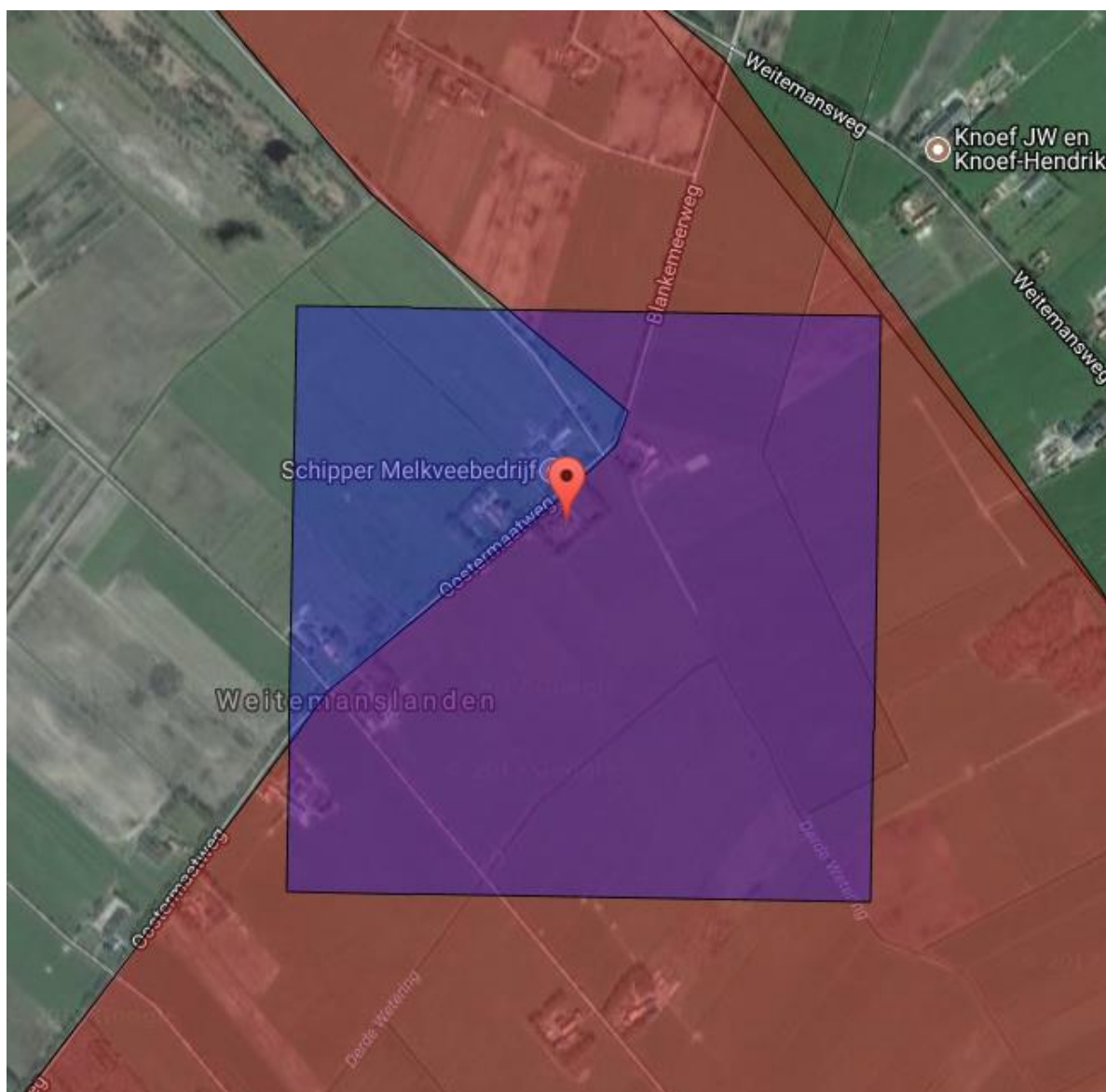
Literatuur

- Besluit inwerkingtreding Flora- en faunawet.
Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatscourant 2001, nr. 656.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar, van, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.
- Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/409 inzake het behoud van de vogelstand. Brussel, 1979.
- Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/43 inzake instandhouding van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.
- Flora- en faunawet.
Vastgesteld d.d. 25 mei 1998 Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.
- Hollander, H., & Geest, van der, P., 1994.
Rode-Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland.
Red data book of threatened mammals in the Netherlands. Vereniging voor Zoogkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting.
Ruimtelijke Ordening en milieu, 2004. Nota Ruimte.
- De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna, deel 4
Nationaal historisch museum, KNNV uitgeverij (2002)
- Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ)
- Vleermuizen en planologie, Zoogdierverseniging (2010)
- Wet natuurbescherming.
Vastgesteld d.d. 1 januari 2017.
- <http://www.waarneming.nl>

1

Bijlage

Waarnemingen volgens Waarneming.nl

Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer
26-08-2017	1	imago	ter plaatse	Lantaarntje - <i>Ischnura elegans</i>	Alex Huizinga
26-08-2017	2	imago	ter plaatse	Steenrode heidelibel - <i>Sympetrum vulgatum</i>	Alex Huizinga

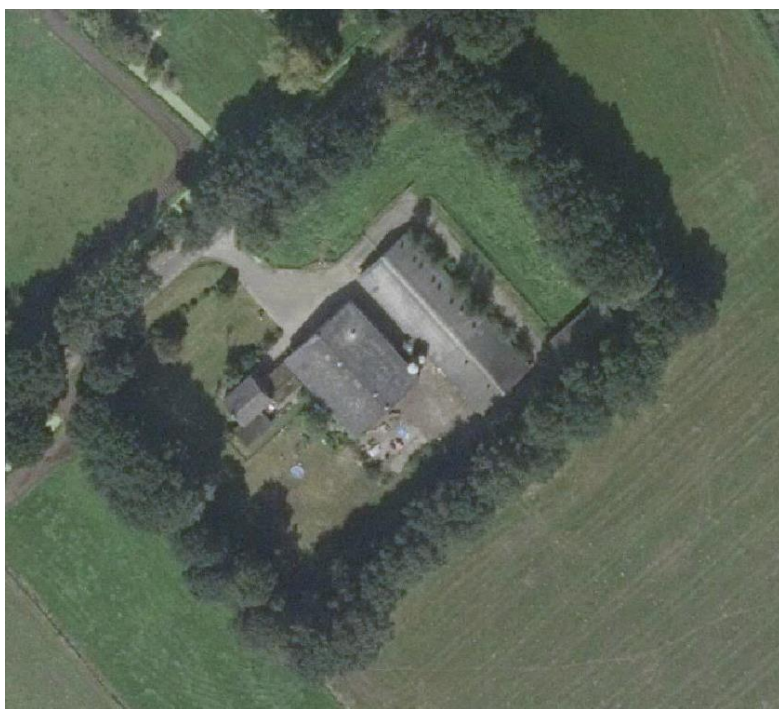
Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer
13-06-2017	1	bloeiend	ter plaatse	Spiesraket - <i>Sisymbrium loeselii</i>	Corry Abbink-Meijerink
24-04-2017	1	bloeiend	ter plaatse	Grote vossenstaart - <i>Alopecurus pratensis</i>	jan wessels

	Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer	
	13-08-2017	2	onbekend	ter plaatse	Kneu - <i>Linaria cannabina</i>	Robert Brunink	
	07-04-2017	1	adult	ter plaatse	Dodaars - <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Robert Brunink	
	07-04-2017	1	adult	ter plaatse	Waterhoen - <i>Gallinula chloropus</i>	Robert Brunink	
	21-02-2017	150	onbekend	ter plaatse	Kievit - <i>Vanellus vanellus</i>	Mirna Jansen 	
	21-02-2017	50	onbekend	ter plaatse	Spreeuw - <i>Sturnus vulgaris</i>	Mirna Jansen 	

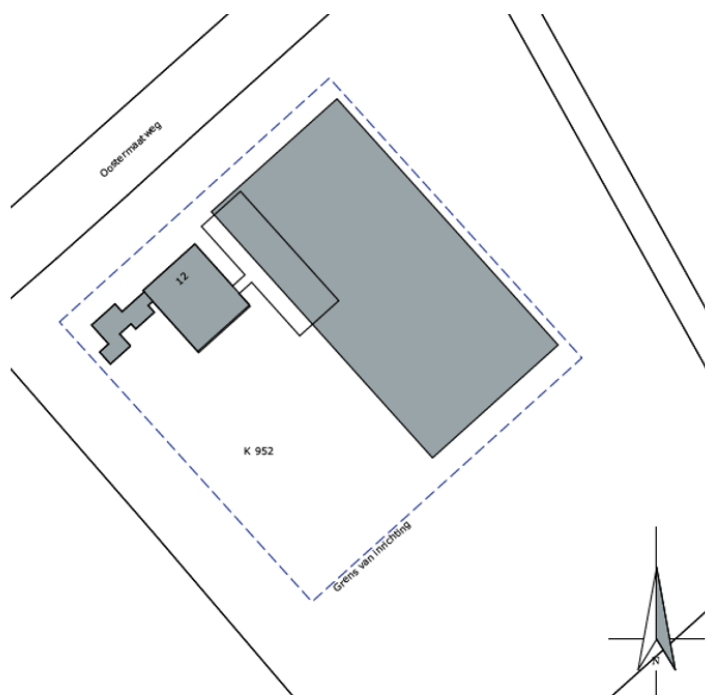
2

Bijlage

Situatieschets plangebied

• Figuur 1 Huidig plangebied

• Figuur 2 Toekomstig plangebied